

Hematolojik Maligniteli Hastalarda Kan Dolaşımı İnfeksiyonlarının Sıklığı ve Etkenlerin Dağılımı: Hacettepe'de Değişim

N. Çalık Başaran, A. Özveren, M. Akova

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, İnfeksiyon Ünitesi, Ankara

İnfeksiyonlar özellikle de kan dolaşımı infeksiyonları kanser hastalarının tedavisindeki önemli morbidite ve mortalite nedenleridir. Febril nötropeni (FEN) atakları sırasında ortaya çıkan kan dolaşımı infeksiyonu etkenlerinin dağılımı tüm dünyada zaman içinde değişiklikler göstermektedir. Bu değişimlerin her merkez bazında izlenmesi kullanılacak empirik tedavi seçimlerini de etkileyeceğinden önem taşımaktadır.

Metod: Hacettepe Üniversitesi İç Hastalıkları servislerinde iki yıl süreyle yatırılan hematolojik malignitesi olan hastaların FEN atakları ve kan dolaşımı infeksiyonları (KDİ) takip edildi.

Sonuçlar: Ocak 2006-Aralık 2007 tarihleri arasında İç Hastalıkları servislerinde toplam 86 hematolojik malignitesi olan hastanın 108 FEN atağı izlendi. Hastaların yaş ortalaması 42 ± 15 yıl idi, %55'i (49) erkekti. Hastaların tanılarında birinci sırada akut miyeloid lösemi (AML, %36), ikinci sırada akut lenfoblastik lösemi (ALL, %25) yer almaktaydı. İzlenen hastaların %59'u yeni tanı almış, %37.5'i alta yatan hastalığı relaps olmuş hastalardı. Kaydedilen 108 FEN atağının %62'sinde başlangıç empirik tedavisi monoterapi idi: %40.5 piperasilin-tazobaktam, %28.2 sefepim ve aminoglikozid kombinasyonu, %13.7 karbapenem monoterapisi, %7.8 sefepim. FEN ataklarının %70'inde son 30 gün içinde kemoterapi, %64'ünde santral venöz kateter öyküsü vardı. Atakların %38 (41 hasta)'inde mikrobiyolojik olarak dokümente edilmiş infeksiyon vardı. Atakların %29 (31 hasta)'unda KDİ tespit edildi. KDİ tespit edilen hastaların yaş ortalaması 41 ± 17 idi, %59 (19)'u kadın idi. Bu hastaların %40'ı AML, %37.5'i ALL idi. KDİ olan hastaların %40.6'sında primer hastalık relaps olmuştu. Bu atakların %80'inde santral venöz kateter mevcuttu. KDİ ataklarının %29 (9/31)'unda polimikrobiyal bakteremi görüldü. İzole gram-negatif bakteremi %35 (11/31; 4/11'i *Escherichia coli*), izole gram-pozitif bakteremi %29'unda (9/31; 7/9 metisilin dirençli koagülaz negatif stafilokok), %6 (2/31)'sında izole kandidemi tespit edildi. Kandidemi tüm atakların %16'sında görüldü. KDİ ataklarının %45 (14/31)'i kateter ilişkili bakteremi idi. Tüm bakteremi izolatlarına bakıldığında enterik bakterilerin %41 (7/17)'i geniş spektrumlu beta-laktamaz üreten enterik bakterilerdi ve KDİ'nin %19 (6/31)'undan sorumlu idi. FEN ataklarında mortalite oranı %12 iken kültür üremesi olan hastalarda mortalite %14, bakteremisi olanlarda ise %16 idi.

Yorum: Merkezimizde önceki senelere göre daha az hasta takip edilmekle birlikte KDİ oranlarında belirgin farklılık görülmemiştir. Gram-negatif dirençli bakterilerle KDİ oranlarındaki yüksekliğin yanında kandidemi oranlarının artışı dikkat çekicidir.